

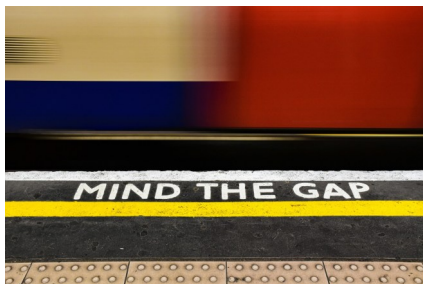
ANGYALFÖLDI ÖRÖMHÍR

A Budapest-Angyalföldi
Evangélikus Egyházközség
ősi körlevele
2025. szeptember

A szavak és tettek összhangja

**Jézus mondja: Nem mindenki megy be a mennyek országába,
aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi
az én mennyei Atyám akaratát. (Mt 7,21)**

Az elmúlt hónapok, mint ahogy reménység szerint sok más családban, a Grendorf családban is mozgalmasan telt. Hálával a szívünkben tekintünk vissza a feltöltődés, kikapcsolódás időszakára. Az idei nyáron jutottunk el először közösen repülőgépes családi vakációra, London volt az úticélunk. A nagyváros felfedezéséhez nagyon sokat használtuk a tömegközlekedést, különösen is a szerteágazó metróhálózatot, ahol nemcsak segítőkész alkalmazottak, sok információs tábla, hanem a hangosbemondó is segítette folyamatosan a zökkenőmentes és biztonságos közlekedést. A legtöbb megállóban érkezésnél elhangzott ugyanaz a mondat, amely ott már szállóige, és így kezdődik: *Mind the gap!* A kifejezés azt jelenti, hogy „Vigyázz a résre!”, azért, hogy figyelmeztessék az utasokat a szerelvény és a peron pereme közötti térre. A mondat kulturális hivatkozássá is vált, különböző értelmezésekkel, amelyek túlmutatnak a szó szerinti jelentésen. Például utalhat a szakadékra aközött, amit valaki tud, mond és amit tesz, vagy a szakadékra a jelenlegi és a kívánt énje között. Jelentheti azt is, hogy az élet különböző területein tudatában kell lenni a lehetséges problémáknak vagy lehetőségeknek, hogy ne essen szét az élete.

Jézus a hegyi beszéd végén egy nagyon fontos gyakorlati tanáccsal látja el hallgatóit, hogy legyenek óvatosak, maradjon egyben az életük, és a kapcsolatuk Istennel a földi kereteken ne csak túlmutasson, hanem élő valóság maradjon, maradéktalanul kiteljesedjen kapcsolatunk vele az örök életben.

Egyértelmű, hogy a szóbeli hitvallás nem elégséges az üdvösséghez. A valódi tanítványság feltétele Isten akaratának cselekvése. Ehhez, az ebben való megmaradáshoz segítségünkre lehetnek az éberséget fenntartó kérdések, amelyeket újra és újra feltehetünk magunknak, és a hiteles keresztyének felismerésében is jó támpontot adhatnak: Miből látszik, hogy Jézushoz tartozom? A hitvallásom vallási szófordulat, amely beépült, de mély és engedelmes istenkapcsolatot is tartalmaz? Nyitott vagyok-e a Szentlélek jelenlétére és munkájára, amely hitelessé formál?

Mire használjuk Isten ajándékait az életünkben? Használjuk-e őket egyáltalán valamire? A szavak segítenek a hit által megismert valóság értelmezésében; mások számára is útmutatást adhatnak hiteles szavaink, hitvallásunk. A hiteles szó mélységét és magasságát nem lehet megúszni. A mélységben ott van a kipróbált, megpróbált hit, míg a magasságban az a kegyelem, amellyel Jézus felemel megbocsátva beismert mulasztásainkat, bűneinket és a szívünkben lévő rejtett indulatokat, amelyeket csak mi és Isten látunk.

A hitünk megélése nem merülhet ki abban, hogy tudjuk és ki is mondjuk, hogy kiben hiszünk. A megszentelődésre, a hiteles, átlátszó, kompromisszumokat legyőző Krisztus-követésre van szüksége a világnak és természetesen magunknak is, hogy az evangélium életformáló ereje megmozgassa a kiábrándult, szkeptikus vagy éppen a keresztyénséggel szemben ellentétes érzelmeket tápláló embereket is. Hiszen Jézus utolsó szavaiban, a missziói parancsban nem fogalmaz úgy, hogy az alkalmasokat, felkészülteket szólítsuk meg, hanem mindenkit, minden népet.

Jézus szeretett jót tenni itt a földön. De ezek a szolgálatai sohasem voltak öncélúak, nem népszerűségi indexeket akart döntögetni, hanem a mennyei életet, Isten országának a rendjét akarta ide a földön az emberek elé élni. Azt, amikor a szavak teljes összhangban vannak a tettekkel. A figyelmesség sokszor áldozatot is kér, és nem mindig leszünk népszerűek vagy „modernek”, ha következetesek maradunk szavainkban és tetteinkben. A kimondott szavaink pedig nemcsak direkt hitvallások, hanem élet-ápoló kísérek, bátorító mondatok is mondatok lehetnek, ha a saját életünkben is megtapasztalt áldásokat megosztjuk másokkal.

Mind the gap, „Vigyázz a résre!” hangzik a londoni metróvonalon az utasok védelmében. Ha Jézus ma hozzánk szóló szavait kellene röviden összefűzni ezzel, azt mondhatnánk: vigyázz a résre, megtévesztésre, kísértésre, bűnre, amely nem mindig válik azonnal nyilvánvalóvá! Figyelj a résre, amely a földi és az örök életed közé kerülhet, hiszen ez életmentő is lehet!

Grendorf-Balogh Melinda
lelkész

Megtartva a kegyelem által

Kőrösi-Szabó Eszter a 2024/25-ös tanévben végezte el egyházunk gyülekezeti munkatársképző tanfolyamán az ifjúsági munkás szakot. A 2019/20-as évben Gáncs Péter nyugdíjas püspök által újragondolt képzésen már több gyülekezeti tagunk is részt vett, mindegyikükkel olvashattunk interjút újságunkban. Most Esztert kérdeztük evangélikus gyökereiről, családjáról és gyülekezetünkkel való kapcsolatáról.

-Eszter, kérlek mesélj magadról egy kicsit!

Középső (negyedik) gyermekként születtem egy 7 gyermekes lelkészcsaládba, egy kis alföldi faluba. Kisgyermekkoromtól természetes volt számomra, hogy gyülekezeti közösségben, rendszeres templomba járóként élünk. Édesapám, *Adámi László* Nyíregyházáról, korábbi szolgálati helyéről átkerült Nyíregyházára, ami óriási változást jelentett az én életemben is. Nemcsak a faluból – városba, de a kis gyülekezetből az akkor éppen virágzó nagy közösségbe kerültünk, 30-40 fős ifjúsági csoportba és énekkarba jártunk. Itt, a gimnáziumi évek alatt ismertem meg későbbi férjemet, *Istvánt*, akivel együtt szolgáltunk az ifiben. Kisifi csoportot is vezettem két évig, érettségi után viszont felköltöztem Budapestre, a Luther Otthonba (Péter pástort sajnos pont elkerültem, én hamarabb elköltöztem onnan, minthogy ő megérkezett volna). Életem meghatározó élménye az ifivel tett finnországi, testvérgyülekezeti látogatás volt, ami miatt később finn-magyar szakon végeztem az ELTE-n. Több alkalommal is tolmácsoltam a Nyíregyháza–Kajaani testvérgyülekezeti találkozókon, csendesheteken. Egy multinacionális vállalatnál dolgoztam az egyetem után, de éreztem, hogy nem nekem való a pénzügy világa. Munka mellett kezdtem el a lakberendező szakmát kitanulni. Általános iskolában még építésmérnök szerettem volna lenni, ezért is állt hozzám közel a felújítások, építkezések világa.

Gyermekeim születése óta már csak ezzel foglalkozom, egyéni vállalkozóként. Férjemmel az egyetemi évek után házasodtunk össze, három fiúgyermekünk van (10, 8 és 6 évesek, a gyülekezeti gyerekórák rendszeres látogatói).

-Egyik testvéred, Böbe (*Nagypálné Adámi Erzsébet*) hívott el tíz évvel ezelőtt a gyülekezeti baba-mama körünkbe. Ezzel párhuzamosan elkezdtetek az istentiszteletre is járni férjeddal, Istvánnal és első gyermeketekkel, *Barnával*. Milyen emlékeid vannak az ismerkedési időszakról?

Böbe húgommal mindig is nagyon közel álltunk egymáshoz, és nagyon örültem, hogy ők megtalálták itt azt a közösséget, ahová jó tartozni. Első gyermekünk születése körül éreztük azt, hogy egy konkrét gyülekezetbe tartozni nagyon jó lenne, a gyermekek életére nézve is (addig több helyre is eljártunk, illetve saját házi biblia tanulmányozó csoportunkba). A baba-mama kör nekem nagyon sokat adott, őszinte és mély beszélgetésekkel, ahol a hétköznapi problémákat is meg tudtuk beszélni. Az istentiszteleteken pedig kifejezetten üdítő volt hallgatni az evangéliumi üzenetet, ami tisztán és Biblia-hűen hangzik el ebben a templomban.

-Többször költöztetek az elmúlt egy évtizedben a családokkal, és ráadásul a kerületünkben sosem laktatok. Mi az, ami itt tartott titeket ebben a gyülekezetben?

„... sok minden változhat az életünkben, a gyülekezetbe tartozás, az istentiszteletek látogatása olyan biztos pont, amihez megéri ragaszkodni.”

A lakberendező szakmámnak és férjem vállalkozói beállítottságának is köszönhető, hogy állandó mozgásban vagyunk, ami a lakhelyeinket illeti. Számunkra a hit, Isten szava a közös, biztos pont, amihez ragaszkodni szeretnénk, és gyerme-

keiknek is azt a példát szeretnénk átadni, hogy habár sok minden változhat az életünkben, a gyülekezetbe tartozás, az istentiszteletek látogatása olyan biztos pont, amihez megéri ragaszkodni. A másik aspektus, ami ehhez a kérdéskörhöz tartozik, hogy az egyházi életbe jobban belelátva (lelkészgyerekként; lelkészfeleség, püspöki titkár, hittanár testvérekkel megáldva), nagy kincsnek tartom, hogy hiteles, hívó prédikátoroktól hallhatjuk Isten üzenetét. Ahogy idei évi vezérigénk is szól: *„Mindent vizsgáljatok meg, a jót tartsátok meg!”* A hívő élethez hozzátartozik, hogy megvizsgáljuk, milyen tanítást fogadunk be, összhangban van-e az Igével.

-2024 tavaszán megkerestél minket, hogy szeretnél a gyülekezetben rendszeres szolgálatot vállalni, és ehhez elvégezni egy szakirányú képzést is. Mi nagyon megörültünk ennek Péterrel és hálásak vagyunk azóta is következetes elkötelezettségéért. Mi volt számodra az indíttatás, motiváció? Hiszen kisgyermekes, nagycsaládos

anyukaként azért nem lehetett egyszerű megszervezni a rendszeres távolmaradást a családi életből a sok hétvégi alkalmon.

Egy súlyos betegség állított meg engem akkor, és döbrentett rá arra, hogy szeretnék Istennek szolgálni oly módon is, ami több energiát, több időt és figyelmet kíván, és ezzel is hálát adni neki a meggyógyulásomért. A férjem is abszolút megértette a döntésem, és a képzési napokon egyedül viselte gondját a fiúknak. Különös kegyelem volt, hogy nagyon jó közösség jött össze a csoportomban, régi ismerősökkel együtt tanulhattam az ifjúsági munka alapvetéseit. Ugyanakkor azt is észre kellett vennem, hogy mennyi olyan közösség van az országban, ahol nem működik jól a lelkész-gyülekezet kapcsolat. Egyedül voltam, aki a lelkészeit kérdezte meg, hogy milyen munkatársra lenne szükségük, melyik képzést válasszam. A többiek közül többen elkeseredésükben, egy már rossz helyzet önerőből való javítása miatt érkeztek.

-Az elmúlt egy évben bekapcsolódtál ifjúsági közösségünkbe is szolgálóként. Milyen volt egyszerre az elméletet tanulni és terepen is lenni? Hogyan tekintesz a jövőbe?

Ahogy az év végi záró alkalmon mondtam is nekik, az ifi közössége nagyon befogadó volt az első perctől kezdve, és megkönnyítették számomra a beilleszkedést. Úgy gondolom, hogy tartalmas, mély beszélgetéseink voltak, és remélem, hogy Isten szavát közvetíthettem nekik. Ezt szeretném tenni a jövőben is, minimális gitár tudásommal megtámogatva. Remélem, hogy összecsiszolódik egy olyan közösség, ami hosszú távon is megtartó erővel bír majd az életükben, ahogyan azt én is megtapasztaltam a gimnáziumi éveim alatt. Hála az Úrnak megtartó és megújító kegyelméért!

A kérdező Grendorf-Balogh Melinda volt.

Gyülekezetünk képviselőiben tizenegyen vettünk részt az evangélikus presbiterek Budapesten szervezett második országos találkozóján 2025. május 31-én

Megemlékezés és könyvajánló 500 éves jubileum kapcsán

A rendhagyó házasságkötés

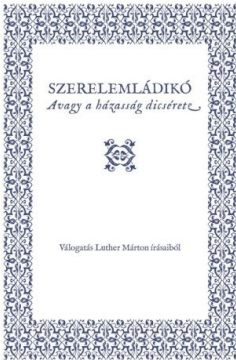
Luther Márton lelkész és egyetemi oktató, volt szerzetes Bóra Katalin volt apácaival 1525. június 13-án kötött házasságot Wittenbergben a Fekete kolostorban. Lutherék házasságát akkor rengetegen helytelenítették. Barátai megpróbálták lebeszélni a reformátort a házasságról – *Melanchthon Fülöp* „szerencsétlen cselekedetként” értékelte az eseményt –, de Luther saját családi életével is hitelesíteni szeretne volna a reformáció tanait. Írásaiban is gyakori témává vált a házasság és a család témája. Sok idegennek sem tetszett a döntése, gúnyversek és gúnyrajzok készültek róluk.

Bóra Katalin egy elszegényedett nemesi család lányaként született 1499. január 29-én a Lipcséhez közeli Lippendorfbán. Ötéves volt, amikor édesanyja meghalt, ezért nevelését apácákra bízta. Több kolostorban is megfordult, tizenhat esztendősen korában tette le fogadalmi esküjét. Több társával megszökött a zárdából, ami után *Lucas Cranach* festő családja fogadba be. Több kérése is volt, de ő Luther házastársa szeretett volna lenni.

Bóra Katalin reformátor férje mellett a reformáció jelentős résztvevőjévé vált, hiszen papi házassága nyomán meghatározó szerepe volt a protestáns családmódel és a lelkészfeleség mintájának kialakításában. Házasságukból hat gyermek született. Luther őszinte szeretettel szerette feleségét, aki neki hű és jó felesége, illetve gyermekeik szerető édesanyja volt. Márton Katalinját és gyermekeit sokkal értékesebb kincsnek tartotta, mint a földi értékeket. A meleg családi fészket ápolta: naponta tartottak áhítatokat: együtt olvasták a Bibliát, közösen énekeltek, és egy rövid prédikáció is mindig elhangzott.

Házasságuk huszonegy évig tartott: 1546. február 18-án meghalt Luther Márton. Bóra Katalin hat évvel élte túl férjét, a „*Wittenberg Hajnalcsillagának is hívott feleség*” 1552. december 20-án hunyt el.

Luther Márton: Szerlemládkó – avagy a házasság dicsérete

A Luther Kiadó gondozásában 2020-ban megjelent kötet címét adó szerlemládkó a középkorban egy kedvelt ajándék volt jegyesek között. „A faragott tartókat a férfiak ajándékozták a választottjuknak, házassági ígéretet jelentett. Évszám, monogram és személyes üzenet is jellemezte a gazdag díszítés mellett. Fiókokkal, rekeszekkel ellátott dobozka volt. Emellett természetesen a sajátos díszítésű jeggyűrű is fontos volt, a viselése mindenki számára egyértelművé tette az elköteleződést.”

A könyv felépítése már az elejétől lehetőséget teremt arra, hogy egészen személyessé tegyük a kiadványt saját élményeink papírra vetésével. Az egyes fejezetekhez tartozó bibliai idézetek pedig már önmagukban is jó beszélgetési alapot adnak a házaspároknak, vagy házasságra készülőknek.

A gyűjtemény olyan fontos témákat dolgoz fel fejezetenként mint például, hogy A házasságot Istennel kell kezdeni, A jó és a rossz házasság, illetve A házasság dicsérete. Luther nem idealizálja a házasságot, sőt bizonyos helyzeteket nagyon szókimondóan tárgyal, helyettünk is megfogalmazva segít nehéz helyzetekre rávilágítani.

A házasságban a kezdeti szerelem a leghevesebb (1542-43 tele) címszó

„Az ember könnyen házasodik; de az, hogy mindig szeresség egymást, nehéz dolog, és Isten adománya.”

alatt olvashatjuk:

„Az, hogy a házasságban időnként veszekedésre és civakodásra kerül sor, romlott természetünk gyengeségéből és gyarlóságából adódik. Jön az ördög, és útjába szór mindkét házastársnak gyűlöletet, irigységet, gyanakvást, bizalmatlanságot és gonosz indulatokat, úgyhogy megharagsznak egymásra, gyanúik támadnak, másokat megkívánnak, ebből aztán különválás lesz.

Az ember könnyen házasodik; de az, hogy mindig szeresség egymást, nehéz dolog, és Isten adománya. Akinek ez jutott, adjon érte nagy hálát az Úristennek! Ezért hát, aki nőülni akar, az komolyan fontolja meg, és így vagy hasonló szavakkal kérlelje az Úristent: »Kedves jó Istenem, ha az a te isteni szándékom, hogy így éljek, nőtlenül, akkor segíts benne; ha pedig másképp akarsz, akkor egy jóra való, igaz lányt juttass nekem, akivel le tudom élni az életemet, akit szeretek, és viszontszeret. « (...)»

Luther tematikus írásainak megismerése azok számára is érdekes lehet, akik soha nem éltek házasságban, mert egy olyan kort is megismerhetünk a sorok olvasása közben, amely sok rokonságot mutat napjainkkal.

Az esküvőről és a házasságról további részleteket az alábbi cikkben is olvashatunk: <https://www.evangelikus.hu/hireink/publicisztika/luther-marton-katharina-von-bora-eskuvo>

A visszatekintés és ajánló Grendorf-Balogh Melinda összefoglalása.

Vendégségben járt nálunk a dunakeszi hittantábor

Június utolsó hetében tartotta meg szokásos napközis hittantáborát a Dunakeszi-Göd-Szödliget településeket magában foglaló közösség Petriné Chikán Katalin lelkész nő vezetésével. A heti programba, a budapesti kirándulásba beillesztették templomunk meglátogatását is, amely során többek között játékos formában ismerkedhettek meg gyülekezetünk múltjával és jelenével is.

Fabiny Tamás imádsága és gondolatai

Kapu Tibor személyében újabb magyar űrhajós van a világűrben! Gondoljunk rá és társaira a 8. zsoltár szavaival:

Ó, Urunk, mi Urunk!
Mily felséges a te neved az egész földön,
az égen is megmutattad fenségedet!
(...)
Ha látom az eget, kezéd alkotását,
a holdat és a csillagokat,
amelyeket ráhelyeztél,
micsoda a halandó – mondom –,
hogy törödsz vele,
és az emberfia, hogy gondod van rá?
(...)
Ó, Urunk, mi Urunk!

Egy űrhajósna a fizikai és szellemi képessége fejlesztése mellett alighanem lelkileg is készülnie kell egy ilyen különleges utazásra. Részesedhet abban az ámulatban, amit a zsoltáros fogalmaz meg, és abban a csodában, ami csak nagyon keveseknek adatik.

Ezen a reggelen az űrhajózás lelki dimenzióiról szeretnék szólni. Ma már csak fanyar derűvel tudunk gondolni arra az ostobaságra, amit az első űrhajós, Gagarin földetérése után mondott Hruscsov szovjet párttitkár, mintegy megszégyenítve az amúgyis fogyatkozó számú hívő embereket: „Miért ragaszkodtok annyira Istenhez? Hiszen Gagarin felrepült az űrbe, és nem látott Istent!”

Ezzel a bornírt személettel szemben érdemes idézni Gordon Cooper amerikai asztronauta imáját, amelyet ő 1963-ban mondott el nyilvánosan: „Mennyei Atyánk, hálát adunk Neked, hogy ez az utazás sikerrel indult. Köszönjük, hogy itt lehetünk ebben a különleges pillanatban, ezen a csodálatos helyen, és szemlélhetjük mindazt a lenyűgöző és megrendítő szépséget, amit a Te kezéd alkotott.

Kérünk, segíts minket, hogy életünket jól éljük, hogy növekedjünk hitben és szeretetben, hogy jobb keresztényekké váljunk: olyanokká, akik nem egymás ellen, hanem egymásért élnek, akik tudnak segíteni és együttműködni, nem versengeni és harcolni.

Adj erőt, hogy hűséggel és sikerrel járjuk végig ezt a ránk bízott utat. Áldd meg a jövő űrkutatásait, hogy munkánkon keresztül megmutathassuk a világnak: a demokrácia élő és erős, képes nagy dolgokra, kutatásra,

fejlesztésre, képes a tudomány és technika vívmányait békességben szolgálatba állítani.

Légy velünk és légy családjainkkal. Adj nekik világosságot és bátorítást, és engedd, hogy szívükben béke legyen, tudva: minden rendben lesz. A Te nevedben kérjük mindezt. Ámen.”

Ez lehetne akár Kapu Tiborék imája is. De a mienk mindenképpen, bárhol is élünk a földön. Üzenetértékűnek tartom, hogy űrhajójuk a Grace (kegyelem) nevet viseli! "

Az űrutazások történetének vallási szempontból is sok különlegessége van. Aldrin ezredes, aki másodikként lépett a Holdra, civilben presbiter volt egy gyülekezetben. A lelkesze által előkészített bort és kenyeret magával vitte az űrbe, és ott úrvacsorázott. Később egy mikrofilmre rögzített Biblia is járt a Holdon, amit az Apollo-14 misszió vitt magával.

1968 decemberében az Apollo 8 három űrhajója felváltva olvasta a Bibliából a teremtéstörténet egy-egy részletét. Miközben a holdi napkelte korábban elképzelhetetlen látványa tárult szemük elé, ezt olvasták:

„Kezdetkor teremtette Isten az eget és a földet. A föld puszta volt és üres, sötétség borította a mélységeket, és Isten lelke lebegett a vizek fölött. Isten szólt: 'Legyen világosság', és világos lett. Isten látta, hogy a világosság jó. Isten elválasztotta a világosságot a sötétiségtől.” Miután felváltva végigolvasták a Genézis könyvének ezt a szakaszát, a parancsnok így szólt: „Ezzel búcsúzik az Apollo-8 legénysége, jó éjszakát, jó szerencsét és boldog karácsonyt kívánva – az Isten áldjon meg mindannyiótokat ott a gyönyörű Földön.”

„Lehet, hogy az űrbe kell szállni...?” Lehet, hogy az űrbe kell szállni, hogy ezt a bolygót – ahol valóban annyi a békétlenség, a háború és a nyomor – újra gyönyörű földnek tudjuk nevezni?

Az űrhajósok – akik mindent más perspektívában látnak – talán megtanítanak minket két csaknem elfeledett érzésre, az áhítatra és az aláztatra. Ebben az esetben ott fent és itt lent egyaránt idézhetjük a zsoltár szavait:

Ó, Urunk, mi Urunk!
Mily felséges a te neved az egész földön,
az égen is megmutattad fenségedet!
(...)

Ha látom az eget, kezéd alkotását,
a holdat és a csillagokat,
amelyeket ráhelyeztél,

*micsoda a halandó – mondom –,
hogy törődsz vele,
és az emberfia, hogy gondod van rá?*

(Elhangzott a Kossuth Rádió Vasárnapi Újság
című műsorában 2025. július 6-án.)

forrás: Fabiny Tamás püspök facebook oldala

Bartimeus vagyok

Van abban valami izgalmas, amikor nem lelkész, de még csak nem is lelkészjelölt hirdeti az igét az istentiszteleten. Nálunk, az angyalföldi gyülekezetben idén is előfordult már ilyen, ahogyan korábban, úgy most is a nyári szünetben, amikor a lelkészeink (akik házaspárt alkotnak) a szabadságukat töltötték.

Azért tartom izgalmasnak ezt a helyzetet, mert ilyenkor a nem Luther-kabátos „beugró” prédikátort a szószéken látva óhatatlanul eszébe jut a gyülekezeti tagoknak, így nekem is, hogy *„akár én is végezhetném ezt a szolgálatot, hiszen én sem vagyok lelkész”*. Ez a közös státusz, a nem lelkészség ad egyfajta különös kapcsolódást. Ebben a helyzetben kicsit még izgulok is az igehirdetőért, hogy a számára nem mindennapi szerepében jól teljesítsen, mindent jól csináljon. És így is történt: gyülekezetünk tagja, a Fasori Gimnázium hitoktatója, *Károlyfalvi Zsolt* kiválóan helytállt, igehirdetése nemcsak jól felépített volt, hanem igazán lelket megmozgató is.

Lehet, hogy valaki rosszallóan néz, amiért az igehirdetés alatt előveszem a telefonom, és elkezdek valamit írni, ezért most jelzem – utólag és előre egyaránt –, hogy ilyenkor nem bőszen cselelek valakivel, hanem éppen azt a mondatot írom le, amelyet az igehirdetés (számomra) kulcs-gondolataként továbbélésre teszek el magamnak.

*„Az ítékezés vakká tesz,
de a szeretet látóvá.”*

Ezúttal azt a részt vittem haza ily módon a templomból, amely *Dietrich Bonhoeffer*től idézve épült be a prédikációba: *„Az ítékezés vakká tesz, de a szeretet látóvá.”* Azonnal magamra ismertem. Ebben a látószólag egyszerű kijelentésben, ebben a mindössze nyolc szóban ott van minden arról, hogy Jézus hogyan formálta az életemet, hogy pontosan mit végzett el bennem, hogy vakból hogyan tett látóvá. *„Amikor ítélek, vak vagyok a saját gonoszágommal és a másokra vonatkozó kegyelemmel szemben”* – olvasom a mondat folytatását Bonhoeffer *Követés* című könyvében, és hálát érzek. Hálás vagyok azért, hogy a hitre jutás, hogy a Krisztus-követés nem csupán egyszeri esemény, hanem folyamatos úton járás, amelyen számtalan módon lehetőség van emlékeztetni magamat, hogy ki voltam, és kivé tett feltétlen szeretete által az én Uram.

Tudom, hogy időnként még most is elbukom, tudom, hogy a Krisztus-követésben botladozom, de azt is tudom, hogy valójában micsoda teher volt korábban ítélezőként élni, pusztán a saját meggyőződéseimhez igazítva meghatározni, hogy ki jó, és ki rossz ember. Mert én pontosan ilyen voltam, s mint ítélező, vak. Vak a világra, vak a másokra, vak arra, hogy az Istenből eredő szeretet nélkül elveszek, vak arra, hogy Isten maga a szeretet.

Most, ahogyan ezeket a sorokat írom, éppen beérik a telefonomba bepötyögött tételmondat továbbgondolása, amikor eszembe jut a vak Bartimeus meggyógyítása. Mert én is egy Bartimeus voltam: vak ember mint ítélező. Nem mondom, hogy a látásom már kristálytiszt, de látok, mert Jézus szeretete látóvá tett a világra, az emberekre, testvéreimre a teremtsében.

„Jézus megkérdezte tőle [Bartimeustól]: Mit akarsz, mit tegyek veled? A vak ezt mondta: Mester, hogy újra lássak. Jézus pedig így szólt hozzá: Menj el, a te hited megtartott téged. És azonnal visszanyerte látását, és követte őt az úton.” (Mk 10,51–52)

Én is egy Bartimeus vagyok. Úton vagyok. Az egyetlen úton.

A cikk eredetileg az Evangélikus Élet magazin 2025. augusztus 3–10-i, 90. évfolyam 31–32. számában jelent meg.

Hittantábor ötödjére: Időutazás a reformáció korába

Az elmúlt években augusztus utolsó hete gyülekezetünk gyermekei és a közöttük szolgáló fiatalok és felnőtt vezetők között már egybeforrt a napközis hittantábor fogalmával. Minden évben más-más témakört járunk körül. Idén az *„Időutazás a reformáció korába”* volt a téma, amelynek aktualitását a jubileumi év adta.

A napindító lelki alkalmakon a templomban ismerkedtünk *Luther Márton* reggeli imádságával, amely az énekeskönyvünkben is megtalálható. Elkészült templomunk új dísz: egy óriási Luther-rózsa. A reggeli áhítatok sorát másodlelkészünk kezdte, *Tiborfi Mónika* újpesti hitoktató és *Kőrösi-Szabó Eszter* gyülekezetünk egyik ifjúsági vezetője zárta.

Délelőttönként harminckét résztvevőt három korcsoportra elosztva dolgozott a templomkertben *Hartay Luca*, *Nyerges-Bognár Dániel*, *Nyerges-Bognár Barnabás*, *Tiborfi Mónika*, *Lovas-Jonák Mariann* és *Gyurikné Bokkón Erika*. Hétfőn és kedden délután *Holló Dóra* készült játékos feladatokkal a gyermekek számára. Szerdán a Pom Pom játszótérre

kirándultunk, amelynek egy részét gyülekezeti tagunk, *Kisantal Ágnes* tervezte; délután pedig a Reformkori játszótéren töltöttük az időt. Csütörtök délután fagylaltozással egybekötött programot szerveztünk a Pozsonyi úton lévő református testvéreinkhez, ahol a templomlátogatás mellett izgalmas toronyélményekben lehetett részünk *Kovách Tamás* lekipásztor vezetésével. A héten többször is közöttünk járt *Macher Tünde* és *Petrik György* házaspár, péntek délután pedig kincskereső programot tartottak a templomkertben a tábor egyik felének, míg váltásban *Szabó Julianna* készült mesemadzag foglalkozással. A szabad foglalkozások idejét többen sporttal, közösségi játékokkal, ajándékkészítéssel töltötték.

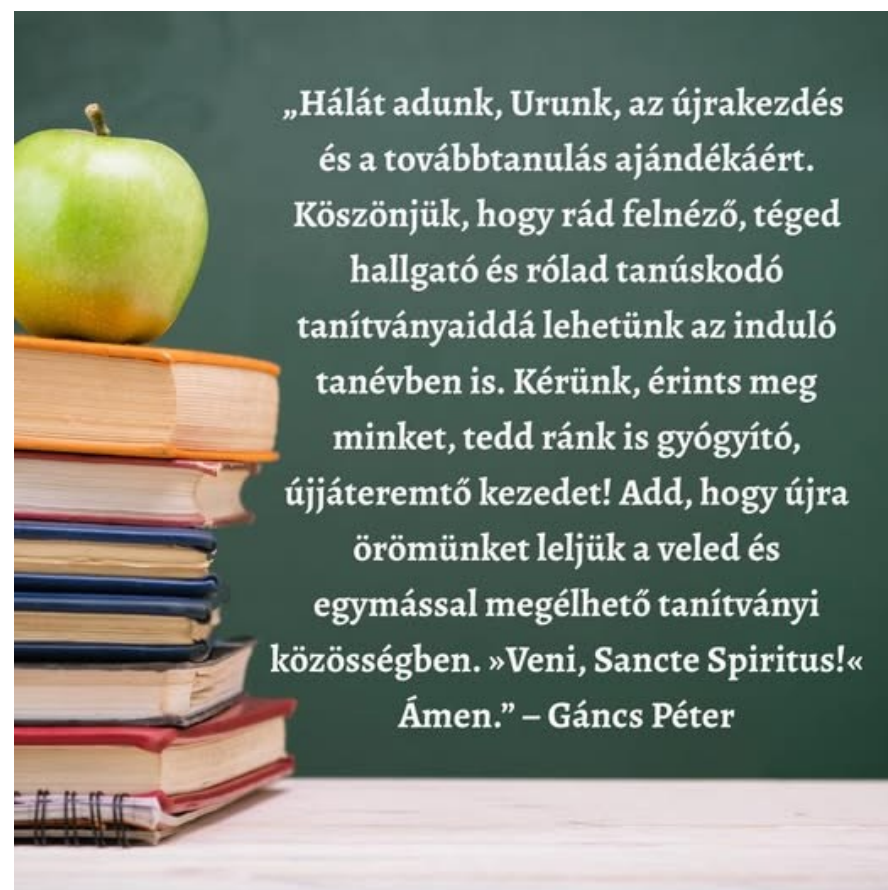

A programok biztosításában, háttérmunkában derekas részt vállaltak még *Gonda Luca*, *Gonda Zsombor*, *Grendorf Kata*, *Lovas Panni* és *Reiter Vilmos* ifjúsági tagjaink is.

Táborunk megvalósulását a *Tessedik Sámuel Evangélikus Szeretetszolgálat Esély Diakóniai Alapítványa* is támogatta.

Hála van a szívünkben, hogy sok új táborozóval, ismeretekben és lelki ajándékokkal is gazdagodva ünnepelhettük közösségükben ezt az első mini mérföldkövet, az ötödik hittantábort.

Grendorf-Balogh Melinda
táborszervező

„Hálát adunk, Urunk, az újrakezdés
és a továbbtanulás ajándékáért.
Köszönjük, hogy rád felnéző, téged
hallgató és rólad tanúskodó
tanítványaiddá lehetünk az induló
tanévben is. Kérünk, érints meg
minket, tedd ránk is gyógyító,
újjáteremtő kezedet! Add, hogy újra
örömünket leljük a veled és
egymással megélhető tanítványi
közösségben. »Veni, Sancte Spiritus!«
Ámen.» – Gáncs Péter

Szövetségben

„Eljegyeztetek magamnak a hit ajándékával,
hogy megismerd az Urat.” (Hóseás 2,22)

9.45: Gyülekező, közös éneklés

10.05: Köszöntés, ima – Szemerei János elnök-püspök, Győri Gábor Dávid

10.20: Zenés biznyságtétel – Mizmor zenekar (Evangélikus Hittudományi Egyetem)

10.45: Igehirdetés – Szövetségben Istennel (Hós 2,16–25) – Pongrácz Máté

11.30: Szekciók

• Beszélgetés az igehirdetésről – Pongrácz Máté és Pongráczné Győri Boglárka

• Imaközösség – Zsednai Józsefné

• Elsüllyedés helyett belemerülés – a keresztség szövetsége – Bence Imre

• Úrvacsora: a családserkentő erő – Szarka István

• Gyülekezeti megújulás a szolgálatban – Sefcsik Zoltán

• Szövetségét megújító Urunk van – Ábrahám kérdései és bizonyossága a saját életünkben – Hulej Enikő

• Szolgálunk és védünk! – laikus férj és lelkész nő szövetsége (egy)házon belül – Petri Dávid és Petriné Chikán Katalin

• Evangéliumra hangolt házasság – Grendorf Péter és Grendorf-Balogh Melinda

• Két útról egy cél felé – kihívások a vadonban, elköteleződés a gyakorlatban – Vargady Tamás és Vargady-Rébb Anikó

• Isten szövetségi hűsége – Hóseás próféta és A római levél a messiáshívó zsidóság szemével – Tar Kata, Zsidók Jézusért

• Brótság, crusholás, 4ever – interaktív foglalkozás fiataloknak – Riczinger Péter és Riczingeré Garai Szilvia

12.45: Ebéd (az egyház szerény vendéglátást biztosít)

14.00: Mit tett velem Isten? – tanúságtételek

• „Tövis adatott a testembe” – Dönsz-Kovács Teodóra

• Siker helyett kegyelem – Rajkai Zoltán színművész

15.00: Záró istentisztelet úrvacsorával

• Szövetségben Isten előtt (Kol 3,12–15) – Pongráczné Győri Boglárka

• Liturgiai szolgálat – Kovács Áron • Zenei szolgálat – E-hangműhely

Gyermekfoglalkozást tartanak a templom mellett található Kísdeák Evangélikus Óvodában a Keresztény Önkéntesek Szövetsége az Ifjúságért (KÖSZI) munkatársai.

Mindenkit szeretettel vár a Magyarországi Evangélikus Egyház Missziói Bizottsága.

HÉTKÖZI ALKALMAINK

Magvetés Bibliakör – Szerdánként 18 órától

Baba-mama kör – Kéthetente hétfőnként 10 órától

Asszonykör – Kéthetente csütörtökön 20 órától online

Bibliáóra – Csütörtökön 10 órától

VASÁRNAPI ALKALMAINK

Énekkar 9 órától

Gyermekbibliakör az istentisztelettel párhuzamosan

Ifjúsági óra kéthetente 17 órától

Imakör változó időpontban

Házaspáros kör hónap első vasárnapján 17 órától

Istentisztelet

Minden vasárnap 10 órakor a templomban, egyéb egyházi ünnepeken aktuális kiírás szerint.

Lelkeszi hivatal

Állandó időpontban tartott **fogadóórát** – az iskolai órarendben tartott hittanórák miatt – **nem tudunk tartani.**

Keresztelő, esküvő, temetési szolgálat kérése kizárólag telefonos egyeztetés alapján lehetséges (+36-20-775-3964-es mobilszámon).

Lelkipásztori beszélgetésre szintén csak előzetesen egyeztetett időpontban van lehetőség!

Hittanoktatás

A kerület **általános iskoláiban** tartunk az órarendbe beépítve.

Körlevelünk évente három alkalommal jelenik meg.

Készült: a Bookpress Kft. nyomdájában.

A szerkesztőbizottság tagjai: Balczó Mátyás, Grendorf Péter, Grendorf-Balogh Melinda, Győri Zsuzsanna, Káldyné Forgó Brigitta, Lencsés Ákos, Macher Tünde

Budapest-Angyalföldi Evangélikus Egyházközség

1134 Budapest, Kassák Lajos u. 22.

<http://angyalfold.lutheran.hu>, angyalfold@lutheran.hu

Bankszámlaszám: 11713005-20456104

Grendorf Péter lelkész: +3620-775-3964, peter.grendorf@gmail.com

Grendorf-Balogh Melinda másodlelkész: +3620-770-3122, melinda.grendorf@gmail.com

Kertész-Horváth Attila kántor
Márvány Miklós helyettes kántor